

H A D I L A P.

Magos pártolásra tanálván Lapunk, Honunk' lelkes fiai és Leányinál; hetenként kétszer adjuk, mikor csak a' had gyakorlat engedi. —

Republicai gondolatok:

Ott, hol nem ül egy ország fölött koronás Majom, és a' népek' nyakán Vipera főnség; hanem a' Nép a' Kormány, és a' Nép a' Főnség; Respublika van.

Ott, hol véres küzdelmei által, függetlenséget vívott ki egy Nemzet, 's ünnepeijesen bé van iktatva az ország a' független álladalmak' körébe; Respublikai irányu lehet a' Kormány.

Ott, hol ellenséges Táborok' vad Lovai'k' nem rugdossák az Apák' sírhalmait, villogó fegyverek, nem fenyegetik Istennek oltárait, sem a' Honfiak' csendes tűz heljeit; - Lehet Respublika-is.

Ott, hol ingyen nem veszi el Telkeit az álladalom a' birtokosnak.

Nincs rabszolgaság, robot, sem dézma. Van egy egyszerű szalmás kunyhocskájarról fijurol fijuira tulajdonának mondhat - még a' leg szegényebb polgárnak is; - Respublikánusok laknak.

Ott, hol Földműves, Mesterember, kereskedő, Hivatalnok, Művész, sat. Csendesen igazgathatják dolgaikat. A' nemzetnek csak leg fiatalabbjai katonák, 's érdek nem, csak érdem emel kormányra fényest és fénytelen egyaránt. Csak is ott, és oljan országról mondhattuk el, hogy: „ez ország Respublika“ —

És most kérdjük önöktől Polgárok: „Respublika e' jelenleg a' nagy Magyar ország?“ A' viláért sem. Most még az el csapott, magyar vért szivo kiráj saskörmei tárva ál-

nak, a' magyar koroná' vissza rablására.

A' dullo ellenséges táboroktól, nincs ki tisztítva egészszen az ország, oltár és válás fenyegetve.

A' volt Nemes Telkei el véve, de egy fillér simes érettök fizetve.

Es sok szegény polgár-kinek hős fiai vért ontanak a' honért kunyhójokból ki dobva, ház és hontalan. Isten, az igasság Istene őrizze önt lelkes magyar nép, hogy: iljen légyen a' Magyar honi Respublika.

Mi hát most Magyar hon 's annak kormánya? Forradalmi ország, és forradalmi kormány' de irányja, respublikai.

A' Forradalom millio terühvel jár. Millio terhet kell hát el vállalni minden honfiak. Mig tart a' forradalom, legyetek minden; katona, föld művelő, kereskedő, mesterember, joltévő, szoval, minden. És tegyetek mindent; adjatok adót fuvert, porciot, katonát; ragadjatok fegyvert, lánccsát fejszét az ellenség ellen. Segiljék egy mást. Minden polgár annyi terüht vállaljon el, mennyinek csak el bírására képes.

Mert Oriások a' terhek mik a' forradalommal járnak. Egyesek földre görbednek alattok; de az öszves nemzet vállalai még is el bírják könnyen azokat.

A' Forradalom' napjai, mint hánykodo tengeren dulongó habok, vagy ég iven; tolongó rem fellegek, elmulnak nem sokára; 's akkor, végevan minden bajnak, és nincs többé árnyékais, a' nyomornak; mert elé áll az, annyira ohajtvavárt Respublika di-

eső Elíziumja. És itt ketté van törve az önkénybottya. A' Főnség, maga az öszves nép. Ő parancsol, és születik igasságos kormány; és parancsol a' nép, és a' kormány, mint az árnyék el mulik.

Most nincs, delessz Respublika, és mihejt ez meg lesz, leg ott a' terhek meg könnyülnek, és a' panaszok el némulnak.

Mű hiszünk a' jelenleg Kormányzó Minisztérium azon igasság szeretetében, mi szerént az, miheljtökéletesen meg semisítette e' hon ellenségeit, leg ott kifizeti egy felől kész pénzel, a' Birtokosoktól elvett Telkeket; 's más felől meg váltya kész pénzel mind azon Székej Zselléreknek a-pro Telkeiket álladalmi kölcségen, kiknek gyenge vállakra a' forradalom' terhei háromszorosan nehezülének; kik, midőn a' forradalom' előtt csak rabotztak; most, adó, porció és rabot fizetésre, kénszeritetnek, házaikból ki hányatnak, 's e' mellett, még is mint jeles harc bajnokok, a' csata piacon a' szent szabadságért örömet vért ontanak.

Ha a' forradalomból át alakulandó Respublikai kormány ezt teszi, ugy üdvezlet harsan neki milliok' ajkairól, hanem, akkor ön Fenséges nép fel dörgi neki: „Levele“ ha a' harmadik égből hullottak is a' földre tagjai. —

Szerkeztőség.

Figyelmet kérünk!

A' Gyergyóba jövő Hirlapoknak a' Csik Szeredai postáról való ki kerülése utáni felbontása, 's több számoknak ilj utoni el tévedése divatba kezdett jöni, - minek való-sága felől több adatokból, de különösen saját tapasztalatomból is kényteleníttem meg győződni. Annál fogva az igazság, és becsület nevében szépen kérem az illetőket, sziveskedjenek a' más ember Hirlapjához ne nyulni, mert az ilj tény, a' levél-sértési büntől - nézetem szerént - semmiben

sem

sem különbözik. Gyó. Sz. miklós Jun. 4én 1849.

Puskás Ferencz.

Ilj tartalmu panaszok Csikból, különösen pedig Gyergyóból igen sok heljéről érkeztek hozzám. Oláh Taplicai Jegyző Kádár Jakab írja: mi szerént 10 előfizető, közül, csak egynek ment Hirlapja, és 9 elveszett. Polgárok! En a' Csiki, Kászoni, és Gyergyói előfizetők' Hirlapját magam viszem bé mindenkor a' Csik Szeredai fő Térparancsnoksághoz, egyetlen hijány nélkül; de hogy mind ez mind az al Térparancsnokságok miként kezelik, azt csak az Isten, 's az emberek' bünös lelke tudja. Egyéb aránt, ki Hirlapot lop, az épen olj zseb vágo, mint zsbri, mert 2 pengő forintot lop ki az előfizető zsebéből.

Gaz ember az is, ki fel törí a' Hirlapot. A' Hirlap pecséttye olj szent, mint akár meljik magány Levél pecséttye, és ki ezt elég aljas jellemű feltörni merészelní, az Levél fel törési bünt követett el, és ki Levelet tör fel, az, gaz ember, a' gaz ember pedig minden irodából, hirlapilag, gyalázatosan el csapandó. Kérem tisztelt előfizetőimet! matassák ki valahogy az iljen fizetni nem, csak Hirlapot ingyen olvasni szerető kandi Frátereket, 's osztán sugják meg nekem; én rögtön a' Kormányzó elnökhöz panaszlom föl, 's e' mellett szolgállok neki Hirlapi galuskákkal. Ezek után nyilvánitom, hogy: Hirlapjaim pontos el kezeléséről a' nagy Magyar-honban, a posta hivatalok, Csik, Gyergyó és Kászoni székekben pedig a' Térparancsnokságok felelősök, s bár ki által történjen Hirlapjaim fel törése, vagy el lopása, ha mindjárt a' néhai nagyságos kaputosok közül való lessz is az, annak, elég a' pundrája.

Biró Sándor százados és Szerkeztő.

Vegyes közlemények:

Gimes

Gimes: Foljo hó 4 én. estve, midőn a' Gimesbe lévő Határvédeknek nyugvora doboltak, a' Muszkák annyira meg ijedtek, hogy egész éjen át, lovaikon virasztottak, azt híven, hogy: azért dobolnak, mert a' Magyarok bé akarnak rájuk törni.

Moldvaba, foljo hó 7 én fel szollitások történtek nagy mennyiségű szarvasmarhák egybevásárlásokra az osztrák armádia számára, de sikernélkült; miokból a' vásárlás, két stábális tisztre bizatik. Még meg lehetne a' vásárlókat előzni egyes kereskedőink által a' mü armádiánk' számára.

Csik Somljo Jun. 6 án és Csik Szereda. Junius 7 én.

A' leg utolsó élethalál harcra, az ugy nevezett nagy nemzeti kereszties háborura, leg magosb ünnepeles menetek, 's leg buzgobb álitat között, meg tettük az első lépéseket, a' magyar hon szerte híres szépségű somljoi kolostor imaházába, és a' Szeredai vár kápolnájába. Gál ezerekes vezérlete alatt, Jun. 6 án. egy század Kossuth lovasság tárrogato; és egy, szuronyos fegyverekkel jól el látott ujj zászló alj dobpergés, és tábori zenekíséretében vonult föl Csik Szereda felől, somljora. A' templom előtti piacon gulába rakattak a' fegyverek, a' vért szomjuhozó harc fiak buzgó keresztényekké váltak, mindnyájan templomba lépdeltek, a' nagy oltár fölé emelt Szent Szüzre függeszték szemeiket; meg zendült az orgonazene, nagy mise tartatott; az oltár balszárnya mellett meg csendült mise harang rezgő hangzatára, térdre hullott minden bajnok. Mise végezetével a' nagy oltár előtt térdelő Aldor után keresztényi áhitattal imádkoztuk el az ösmeretes nemzeti könyörgést. Junius 7 én a' Csik Szeredai vár kápolnában nagy egyházi menettel kapcsolott bucsutartatott. A' Térden imádkozó keresztények előtt 5 ször mutatott fel a' Szentség, és 5 ör. dördültek meg 3 ágyuink és fegyvereink. végre az

egész innepéljes menetet egy nagy Mise végzettebé. --

És most meg gyonunk az egész keresztény Európának, hogy miután Istenünkkel kibekülénk, keblünk nyugott, szívünk csendes, készen állunk a' halálra éppen úgy mint az életre.

Jöjj hát észak' kolossus zsarnoka! nem rabolod el szent vallását 's nem vered rab láncra lábát soha a' magyarnak. Meg küzd veled e' szabad és független honnak 15 milliom szabad polgára; 's vagy el vérzik mindenik szuronyod hegyén; vagy porba sujtja gögös fejedről, fénylő büszke koronádat.

Csik Szereda Jun. 6 án. Nyilvános köszönet.

Balázs Lajos polgárnak, - azon honfi buzgalmaért, mi szerént egy háromszinü lobogot, 1 kövér tehent, három lö fegyvert, 12 font onot, egy nyereg szert, és egy huszár alá való, teljesen föl szerelt lovat ajándékozott a' szeretett hon' meg mentésére; ezennel nyilvános köszönet mondatik.

Szerkeztőség által.

A' Csik széki n. ö. fő parancsnokság az ujj zászló aljak' föl szerelésére meg kívántato ingek darabja' meg varrásáért 8, a' lábravalokért 6 xr. pengőben ígért székely nőinknek. Ez, tudomásukra esvén székely asszonyainknak, ök hivataloson jelentették a' 6 ik század által, hogy ingyen varnak a' harcok hős fiainak csak hogy ök meg tarcsák Kossuth országát. Melj lelkes buzgalomért a' haza nevében köszönetet nyilvánít ezen lelkes hölgyeknek.

Tamás al ezerekes.

A' Tusnádi, Kozmási, Vérebesi és Lázárfalvi nők 4 nap alatt 200 inget és 200 lábravalót vartak meg ingyen vitézeink számára és a' gy. alfalusi és szárhegyi nők ajánlották hogy ök anyi fejérmüt varnak

hon és határvédeinknek, menyi csak szük
séges; ingyen. Ezen tiszta hon érzelmü
nöknek, midön egy felöl a' haza nevében
köszönetet mondunk, más felöl fölszólítjuk
a' jó szövö fono székej Leányokat, hogy
huzzák elő ládaikbol penész fogta vásznai-
kat 's vagy egy singel segítjek töl a' sze-
gény hazat.

Mike százados
és Bogdán hadnagy ruha ké-
szítetö biztosok.

N. Szebenből.

Mi vigon vagyunk, el annyira, hogy:
szinte ki szokunk a' mondokint bőrünköl.

Hiába nó!... az a' felflukter szabadság
melj eddig mint félénk zörge bujkált a'
kárhozatos szeben ármányának bokrai közt,
most kint a' síkon szelid szépen, - de még
is megalázó büszkén játszja ünnepeét.

Ugy van! ott eddig gondolkodni sem
volt szabad a' magyarnak, beszélni nemzete
virág nyelvét épen nem. Az annyi guny-
kacaj melj a' korom fekete fogak közzül
harsány reszketegen tört ki a' bujlesztalan
ajkak májos vastag nyílásain csak sirásra-
csak fájdalomra igen, az alig mondható
nagyra bünteték volt öket, szeretett ma-
gyarroköninkot.

Es most hála a' magyarok Istenének
nyelvünk kerti májusként virágzik, 's e'
virág a' szászoknak is e' szabadság három
színével ömli el boldogító illarát mellükön.

Es mi már mind annyiszor vigon vagyunk.
Estvéljeinknek csak nem minden alkony
tánc vigomával huzza meg színezetét.

Igy történt ez közelebbről jun. hó 2^{án}
estve is. Felső Fejér megye főispánya
Horváth János egy jó izzü táncos estvigo-
mát nyitott a' vilke vendéglöben, főleg a'
nő szépség hervadhatlan virág koszoruba
gyűrűdzött össze a' táncterem simmáján, -
O' az a' bé nyomás mi rollunk a' nézőre

gyakorolta gyöngéd hatását, olj igen ked-
ves, olj igen boldogító volt.

A' nőknek a' számkról nemzeti szalag-
gal be csukrozott köténykéek osztattak ki.
Nem volt kedvetlen időtöltés.

Végetlen öröm emelte ezen estvéljt egy
lengyel örnagynak közébünkü megjelenése,
kitudomásunkra adta, miszerint szebenbe
egy egyénbe egy egész nemzet érkezett
meg, e' pilanatba ne hogy valaki csodál-
kozzék, egy olj egyénbe ki elég erős e-
gész Europa ármány kigyojinak fejükböl a'
gyémántot ki venni azokat meg ölni.

Mihál Antal.

M. Vásárhelyt 29.

5 1849.

Szerkeztö Százados Ur!

Fáj lelkemnek, hogy betegségem miatt
nem mehettem önnel a' Csiki expedicioba,
hadd lehettünk volna ketteskén a' Dorcs-
ner profutzjánál, azonban *Sic fata tulere*;
elég a' hozzá hogy ön jelenleg lelkes szá-
zados, 's mint lelkes szerkeztö lelkére ve-
endi kérésemet, és a' világnak lapjába ki
hirdetendi: miként Bem szabaditonk által
még mártiusba rendeltetvén a' határ védel-
mére 10 Tartalék zászló aljak' kiállításá.
A' bel székej földről, és Udvarhelyszékröl
8at csak hamar kiis rögtönöztek; és én
azon szerencsétlen halandó vagyok; ki ez-
redes Gál Sándor urtól ide rendeltetve ma-
ros székböl két zászló aljat a' 9, és 10 ket
alakítandó; April. 4 étöl máiglan csupán 250
re ment öszve írásam; az e' tárgyban hi-
vatalos irataim jegyzö könyvébe pedig mar
a' 63 ik számár íram; de hidje meg ön
hogy én oka nem vagyok; hanem a' polgári
hatoság rendeletei.

Folytatása következik.